

«Силова електроніка та енергоефективність». - 2007. - Ч. 1. - С. 6267.

5. Концепція функціонування та розвитку оптового ринку електричної енергії України, схвалена постановою КМУ від 16 листопада 2002 р. № 1789.

Тематика: Філософські науки

РИТУАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Гаврилюк Ю.Р.

к.т.н, доцент,

доцент кафедри природничих наук НТУ "ХПІ", м. Харків, Україна

ORCID: 0000-0001-7762-5699

Віктор І.В.

ст. викладач

кафедри природничих наук НТУ "ХПІ", м. Харків, Україна

ORCID: 0000-0001-5933-6615

Ритуали, обряди та традиції завжди стабілізують суспільні відносини, зберігаючи та скріплюючи надбання багатьох поколінь. Роль, яку відіграють національні традиції та ритуали для збереження культурних цінностей, неоднозначність оцінок ритуалів у сучасній українській культурі, важливість ритуалу та необхідність його пристосування до сучасних урбаністичних та "цифрових" умов дійсності є актуальністю дослідження [2].

Звичайно українські ритуали досліджувалися, у сакральному просторі культури, але застосування «перформативного повороту» та «культури присутності» дозволяють розглядати ритуальну складову української культури, як одну з головних у культурному національному житті. При цьому ми виділяємо та спостерігаємо здатність ритуалів адаптуватись до глобальних

викликів, їх спроможність бути основою комунікації, оскільки ритуали завжди орієнтовані на порозуміння всередині культурного простору [1].

Проблематика наукового визначення та дослідження ритуалу виникає у філософсько-антропологічних та культурно-антропологічних роботах першої половини ХХ ст. Публікаційний аналіз дозволяє зробити висновок, що хоча окремі складові теми мають своє висвітлення у науковій літературі, проте комплексні дослідження українських ритуалів у філософсько-антропологічному ракурсі досі ніким не проводились. Тому метою нашого дослідження є філософсько-антропологічний аналіз ритуалів у просторі сучасної української культури.

Нами проаналізовані існуючі концептуальні підходи до ритуалу, традиції, обряду, а також проведено обґрунтування методологічної бази та категоріального апарату, розглянуті культурні моделі та культурно-антропологічні практики функціонування ритуалів. Розгляд ритуалу виконується нами за трьома напрямками: міфопоетичний, де ритуал розглядається як уточнення міфу; другий представлений функціоналізмом та кроскультурними дослідженнями; третій характеризується як традиціоналізм, коли ритуал вписується в існуючу традицію.

Символіка українських ритуалів та традицій побудована навколо основних наріжних концептів – концептів священного сакрального простору та часу, календарних змін, символів зооморфного та орнітоморфного світу, символів інсектоморфного та фітоморфного світу, священної події [3].

Більшість сакральних уявлень в українській культурі пов'язано з писанкарством та вишивкою. Важливе значення в орнаментуванні відігравав мотив «світового дерева», оскільки для української культури дуже важлива побудова символічного центру. Мотив «Берегині» говорить про давні матріархатні уявлення, ніжність, шанобливість до жінки як берегині вогнища.

Нами здійснена спроба цілісної філософської характеристики простору української культури через визначення його основних смислових домінант у порівнянні з домінантами інших національних культур. Центрування традиції біля своєрідних сакральних осей, роль головного сакрального центру в

українській культурі виконували храм, майдан та шинок, пісня поєднувала зі світом предків та історичних національних героїв.

З використанням герменевтичного, неоеволюціоністського, семантичного та міжкультурного аналізу нами пропонуються класифікації українських ритуалів та практик, розгляд ритуалів української культури як ефективної комунікативної стратегії як для повсякденного, так і освітнього та наукового планів. Останнє аналізується нами на прикладі навчання іноземних студентів у закладах вищої освіти України як обізнаних комунікативно ефективних особистостей з певним багажем культурного досвіду.

Також нами визначені здобутки та вади постмодерного споживацького суспільства, антропологічні наслідки споживацтва для функціонування ритуалів та традицій, механізми деміфологізації ритуалів. Визначено, що міфи можуть виступати як алгоритми повсякденної поведінки, так і як основа підтримання сталих моделей соціокультурної поведінки. Нами пропонується розглядати ритуал як певну моделюючу структуру свідомості людини, як ефективний механізм узгодження культурних моделей поведінки в міжкультурній комунікації. Ритуали в такому значенні можуть бути ефективно використані в освітньо-професійній підготовці студентів, що може бути продемонстровано нами на низці прикладів застосування освітніх методик у навчанні іноземних студентів першого року навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» [4].

Список літератури:

1. Віктор І. В. Значення «перформативного повороту» у філософських дослідженнях культури // *Evropské filozofické a historické diskurz.* – 2018. – Svazek 4, vydání 2. – P.71-75 = *European philosophical and historical discourse.* – 2018. – Vol.4, issue 2. – P. 71-75.

2. Віктор І. В. Традиция и традиционная культура как факторы развития глобального общества // *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки».*- Харків, 2017.- Вип. 56.- С. 30-34.

3. Віктор І. В. Філософські виміри символіки української традиції: символіка природного і соціокультурного в фольклорі // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки». – Харків, 2018. – Вип. 58. – С. 112-118.

4. Віктор І., Гаврилюк Ю. Філософсько-антропологічна роль ритуалів у сучасній українській культурі // Сучасні тенденції розвитку освіти й науки : проблеми та перспективи: зб. наук. праць / [упорядник Ю.І. Колісник-Гуменюк]. Київ-Львів-Бережани- Гомель, 2019. Вип. 5. 381 с., С. 187-191.

Тематика: Економічні науки

МОДЕЛЮВАННЯ ХМАРНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО

Гадецька З.М.

к.т.н., доцент, доцент кафедри моделювання економіки і бізнесу,

Крупська Г.Е.

магістрант кафедри моделювання економіки і бізнесу,

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Важливим завданням інформатизації освіти є формування хмаро-орієнтовного навчального середовища, що сприятиме залученню учасників освітнього процесу до використання інформаційно-комунікаційних технологій в усіх галузях освітньої діяльності. Впровадження хмарних технологій несуть із собою нові можливості для навчальних закладів та студентів, відповідно, отримувати кращі сервіси. Тому так актуальна тематика щодо використання сучасних хмарних технологій у закладах вищої освіти України.

Авторами на основі джерела [1] побудована модель гібридного хмаро-орієнтованого навчального середовища (ХОНС) ЧНУ (рис. 1), компонентами